

19. konferenca Dnevi slovenske informatike
»Ustvarimo nove rešitve!«

SPOROČILO ZA JAVNOST

Ljubljana, 20. april 2012 – Devetnajsto konferenco Dnevi slovenske informatike smo uspešno pripeljali do konca. Trije dnevi, polni zanimivih predavanj, predstavitev, izmenjav izkušenj, možnosti za iskanje novih rešitev in druženje so bili posvečeni vlogi in pomenu informatike kot dejavnosti za prenavo, racionalizacijo in izboljšanje delovnih in poslovnih procesov v gospodarskih družbah in javnem sektorju.

Na slovesni otvoritvi konference je udeležence nagovorila namestnica generalne direktorice Statističnega urada Republike Slovenije Genovefa Ružič, ki je poudarila pomen informatike za uspešno delovanje državne statistike. Uspeh informatike v statistiki je lanskoletni popis prebivalstva, ki je šel mimo javnosti skoraj neopažen, je pa na svetu le malo držav, ki so zmožne takega dosežka. Udeležence je nagovoril tudi predsednik programskega sveta konference Tomaž Gornik in povedal, da so bile glavne usmeritve za zasnovo programa konference aktualni razvojni svetovni trendi v informatiki, kot so računalništvo v oblaku, mobilne aplikacije, obdelava in analiziranje velikih količin podatkov, družabna omrežja in zelena informatika. Predsednik Slovenskega društva Informatika Niko Schlamberger je v svojem nagovoru poudaril vlogo konference kot foruma za neodvisno izmenjavo informacij o dosežkih in možnosti za oceno razvoja slovenske informatike v primerjavi s svetom. Spomnil je na stoto obletnico rojstva očeta teoretične informatike Alana Turinga. V zaključnem delu slovesnega začetka konference je bila podeljena **i-nagrada** za najboljši IKT projekt. Nagrado je prejela družba Marand Inženiring d.o.o. za projekt Informacijski sistem pediatrične klinike. ISPEK je bistveno povečal zadovoljstvo pacientov s storitvami Pediatrične klinike. Koristi imajo tudi zaposleni, saj so se jim izboljšale delovne razmere, zmanjšalo tveganje napačnih odločitev, skrajšal čas obravnave pacientov in izboljšala izraba virov.

Genovefa Ružič, namestnica generalne direktorice, Statistični urad Republike Slovenije
(foto Janez Strah)

Priznanja Slovenskega društva INFORMATIKA so letos prejeli Katjuša Skukan za dejavnost v društvu in za prispevek k razvoju informacijskih sistemov v javni upravi, mag. Jasna Poženeš za dejavnost v društvu, posebej za uspešno izvedbo konferenc, ter Micro Team d.o.o. za trajno in uspešno izvajanje programov ECDL.

Za **najboljši študentski projekt 2012** je bil izbran projekt »H₂OME« Mihe Grešaka in Boštjana Arzenška iz Fakultete za elektrotehniko, računalništvo in informatiko (UM). Drugo nagrado je prejel Anže Časar iz Fakultete za računalništvo in informatiko (UL) za projekt »Programsko orodje za vodenje projektov po

metodi Scrum«, tretjo nagrado pa je prejel projekt »Kriptiranje podatkov na Dropboxu«, ki ga je predstavil Jernej Flisar iz Fakultete za elektrotehniko, računalništvo in informatiko (UM). Tekmovanje je pokazalo, da imajo mladi izvirne ideje in so za njihove rešitve motivirani, s tem pa nam dajejo vzpodbudo in potrditev, da je tudi informatika ena izmed uspešnih poti iz krize. Vsem nagrajencem iskreno čestitam.

V tridnevnem programu je 361 udeležencev lahko spoznalo vrhunske tuje vabljene predavatelje v plenarnem programu, več kot 10 uglednih slovenskih vabljenih predavateljev in poslušalo več kot 140 predavanj v različnih tematskih sklopih. Program so popestrila predavanja Davida Buckleya iz Studia Moderna »Vloga IT-ja pri podpori novih načinov vodenja«, Macieja Gruszke iz Oracla »Moving Java Forward« ter Petra Novaka (i-VITES) »IT-informacijska tehnologija – desna roka za manjšo in učinkovito rabo energije«. Udeleženci so lahko prisluhnili Henryu Frankenu (BiZZdesign, The Open Group) in predavanju o poslovno-informacijskih arhitekturah z uporabo TOGAF® in ArchiMate. Zadnji dan konference je Tomaž Štolfa iz podjetja vox.io predstavil izkušnje, ki si jih je mlada ekipa nabrala od ustanovitve podjetja do danes. Potekale so pestre razprave na okroglih mizah »Ali je slovenski IKT sektor v krizi?« in »Ekonomska kriza in zdravstveni sistem: priložnosti za IKT«, udeleženci pa so lahko obiskali tudi delavnico o certificiranju ECDL.

David Buckley, Studio Moderna; Maciej Gruszka, Oracle
(foto Janez Strah)

Nekaj vsebinskih poudarkov konference:

- V letošnjem programu je bila novost sekcija **Zelena informatika**, ki je razmeroma novo področje aplikativnih in teoretičnih raziskav v informatiki. V prispevkih so avtorji dokazali, da stopajo v korak s kolegi iz razvitih držav sveta in da je informatika nepogrešljivo orodje v primerih, ko je pomembna racionalna raba virov energije, ohranjanje okolja in trajnostni razvoj. Ponudba dobrin informatike terja izkoriščanje virov, cilj pa je, da so koristi večje od potroškov, torej da informatika več daje kakor jemlje.
- Nedvomno se **slovenski informatiki zavedamo priložnosti, ki jih omogoča in zagotavlja uporaba IT** na vseh področjih delovanja posameznikov in organizacij kot tudi vladnih ustanov. Mnoge že razvite inovativne rešitve in storitve nakazujejo, da smo sposobni sooblikovati smernice razvoja in uporabe IT ter se enakopravno vključiti v nove, storitveno naravnane sisteme, ki se vzpostavljajo na osnovi sodobnih, tudi odprtokodnih platform in informacijskih rešitev. Predstavljene pilotne rešitve in pridobljene izkušnje vsekakor dokazujejo zavidljivo raven tehničnega znanja in obilo inovativnega duha v slovenskem prostoru. Očitno pa je, da je treba vse te ideje povezati v celovite rešitve in storitve, za kar je nujno skupno delo akterjev iz različnih domen, ter istočasno oblikovati inovativne poslovne modele in oblike sodelovanja, raziskovalcev, razvijalcev, ponudnikov in uporabnikov.
- Poudarjeno je bilo, da je **nujno upoštevanje družabnih omrežij v sodobnem načinu delovanja**, se povezovati, sodelovati, skupinsko generirati ideje, razvijati vsebine in jih semantično strukturirati. Izpostavljeno je bilo, da je e-pošta zastarel koncept sodelovanja in pogosto uporabljena v napačne namene. Prikazana je bila neenakost ter etična vprašanja, ki se pojavljajo ob uporabi interneta.

Razprava se je odvijala v smeri opredelitve in razmejnitve pojmov "družbeno" in "družabno", kjer družbena omrežja zajemajo sodelovanje in vpliv na širšo družbo, medtem ko družabna omrežja omogočajo sodelovanje predvsem v ožjih skupnostih (spletna družabna omrežja).

- Letos je bila v program prvič umeščena tudi tematika **Preskrbovalne verige in logistika**. Predstavljeni so bili izzivi sodobne logistike v povezavi z informatiko, izpostavljena vloga logistike in informatike v poslovnih procesih, tako v zasebnem kot tudi v javnem sektorju, predstavljeni so bili praktični primeri uporabe orodij za doseganje učinkovitega upravljanja oskrbovalnih verig ter izpostavljena orodja poslovne inteligence, simulacijska orodja in radiofrekvenčna identifikacija pri optimizaciji zalog ter inovativne rešitve za doseganje povezljivosti in izmenjave podatkov o kakovosti izdelkov med podjetji v dobaviteljski verigi. V okviru sekcije so bile slušateljem podane najnovejše izkušnje učinkovitega upravljanja logističnih procesov z uporabo naprednih informacijskih rešitev in pristopov.
- V okviru sekcije Vodenje projektov in upravljanje odnosov z izvajalci je bilo veliko vsebinskih razprav, ki so bile omejene edino s trajanjem sekcije, kar kaže na precejšnje zanimanje za reševanje tovrstnih problemov. Splošna ugotovitev je, da se **projekti danes ne izvajajo več kot samostojni in od poslovnega sveta ograjeni otoki**, temveč praviloma potekajo znotraj enega ali več podjetij oziroma ustanov, so prepleteni med seboj in povezani z ostalimi poslovnimi procesi. Zaradi teh posebnosti zahtevajo posebno pripravo, vodenje, specifično definirane vloge sodelujočih, prilagojeno informacijsko in dokumentacijsko podporo in posebej razvito organizacijsko kulturo, obenem pa morajo biti integrirani v poslovno okolje. Področje informatike je v projekte integrirano na več načinov, zato je vsekakor obilo vzrokov za to, da se informatiki zavedamo pomena znanja projektnega vodenja in se tudi v okviru konference posvečamo tej tematiki. Predstavljeni so bili tudi inovativni in učinkoviti pristopi pri implementaciji IT rešitev pri uporabnikih in prikazani primeri uporabe sodobnih metod razvoja IT rešitev v povezavi s projektnim načinom dela. Poudarek je bil na predstavitvi izkušenj uporabe Scrum metode in drugih novih pristopov pri IT projektih. Izsledki so uporabni za naročnike projektov, projektne managerje in izvajalce vključene v projekte razvoja in implementacije IT rešitev.
- Na področju **podpore poslovnemu odločanju in operacijskih raziskav** so bili obravnavani raznovrstni problemi od izbire in vrednotenja scenarijev za upravljanje geografskega območja, prenove študijskih programov, sistematizacije večkriterijskih metod odločanja, analize prehranjevalnih navad predšolskih otrok, analize šahovskih partij, generiranja seznama proizvodov za poslovni načrt, analize učinkovitosti klicnih centrov in kontrole robotskega manipulatorja. Za reševanje teh problemov so bile predstavljene različne metodologije in modeli. Nekatere metode so bile modifikacija že znanih iz literature, nekaj pa je bilo tudi za potrebe reševanja podanih problemov na novo/izvirno oblikovanih. Vse predstavljene metode s prikazom njihove uporabnosti za reševanje konkretnih problemov, predvsem iz poslovnega sveta, lahko pripomorejo k sprejemanju optimalnih odločitev predvsem glede na finančni kriterij, prispevajo pa lahko tudi k tehnološkemu napredku in manjši porabi neobnovljivih virov v širšem smislu besede. Tematika je aktualna še posebej v luči trenutnih gospodarskih razmer, ki kličejo po utemeljenih, transparentnih in modrih odločitvah.
- V sekciji **Mobilne rešitve**, ki je bila letos prvič na programu konference, so predavatelji in udeleženci predstavili dosežke in dileme s področja, ki v zadnjih letih doživlja izjemen razcvet. Razprava je potekala okrog delujočih rešitev, različnih mobilnih platform in tudi na temo varnosti pri uporabi mobilnih aplikacij. Prikazane so bile novosti s področja poslovnih mobilnih rešitev. Sekcija je zelo uspela, razprave, ki so se razvile v sklopu predstavitev, so to nedvomno potrdile.
- V sekciji **Informatika v finančnem poslovanju** je kljub manjšemu številu prispevkov potekala pestra razprava še posebej na temo referata 'Računovodenje razvoja (Ali kako podjetja ne znajo ravnati z lastnino)', ki je podal tudi zelo koristne napotke za vrednotenje razvoja programske opreme.
- V sekciji Poslovne aplikacije so bile predstavljene **konkretne rešitve domačih ponudnikov** programskih rešitev. Predstavljene so bile slabosti in prednosti projektov ter priporočila, na kakšen način se lahko naročniki izognejo težavam pri uvedbi informacijskih rešitev. Prevladovali so prispevki s področij ERP, CRM ter podatkovnih zbirk. Obisk predavanj potrjuje, da so bile vsebine zanimive in aktualne. Poslušalci so bili odzivni, saj se je razvijala konstruktivna razprava med avtorji prispevkov ter avditorijem. Ključna ugotovitev se nanaša na raziskave in študije, ki jih izvajajo slovenske fakultete. Le-te bi morale po mnenju udeležencev vključiti raziskave več slovenskih programskih izdelkov. Na ta način bi pripomogle k večji prepoznavnosti slovenske industrije na področju ITK.

- Za sekcijo **Upravljanje poslovnih procesov** lahko rečemo, da je imela zanimive predstavitve, še posebno v prvem delu, kjer smo združili prispevke, katerih teme so bile usmerjene na strateški pomen upravljanja poslovnih procesov v podjetjih in drugih ustanovah. Odmevna je bila tudi predstavitev vabljenega predavatelja Borisa Zupančiča, ki je na primeru Merkurja pokazal, kako se lahko podjetje z ustreznim optimiziranjem poslovnih procesov, kjer ima informatika v podjetju ključno vlogo, izkoplje iz globoke krize. Sicer pa smo lahko zadovoljni tudi z dejstvom, da je svoj pristop k upravljanju poslovnih procesov predstavila Banka Slovenije, ki se po svojem delovanju precej razlikuje od gospodarskih družb. Ne nazadnje smo poleg strateškega vidika lahko videli tudi praktično uporabo orodij za modeliranje poslovnih procesov in primere upravljanja poslovnih procesov v različnih panogah in dejavnostih.
- Področje **upravljanja informatike** je pokrilo širok razpon tematik tega pomembnega področja in sicer tako prispevke o pristopu skrbnega pregleda informacijskega sistema, o metodi stalnih izboljšav z modelom odličnosti EFQM in o obvladovanju tveganj kot tudi obvladovanje storitev informatike z ogrodam ITIL ter podporo poslovnih storitev s strani informatike. Poudarek je bil tudi na poslovno-informacijskih arhitekturah, kjer je študijo primera predstavil vabljeni predavatelj dr. Henry Franken, predsednik ArchiMate foruma organizacije The Open Group, manjkal pa ni niti prispevek o pomenu strateškega planiranja informatike v času recesije.
- V sekciji **Informatika v vzgoji in izobraževanju** so bili predstavljeni prispevki, ki so prikazali rešitve v pogledu informatizacije procesov v šolstvu. Posebej je bila poudarjena prenova procesov v smislu e-kompetentne šole, ki pa si je ne moremo zamisliti brez ustrezno informacijsko pismenih učiteljev. Pomemben segment področja predstavljajo tudi odgovori na vprašanja, kaj, kdaj in kako posredovati formativna znanja računalništva in informatike v naših šola. Tu ne gre le za znanja o uporabi informacijske tehnologije, ampak za znanja, kot je npr. programiranje, ki naj bi usposobila in vzpodbudila mlade za ustvarjalno delo na samem področju informatike in računalništva.
- V sekciji **Informacijska varnost in upravljanje tveganj** so bile predstavljene metode in načrtovanje procesov upravljanja s tveganji. S praktičnimi primeri so avtorji pokazali dejansko stanje na področju informacijske varnosti. Kljub temu, da je direktno zelo težko opredeliti finančni prihranek, so predavatelji s prikazom modela kvantitativnega in kvalitativnega merjenja ocene tveganj informacijske varnosti, ki sta bila podkrepljena s statističnimi izračuni izvedenega, podali dovolj tehtno informacijo o nujnosti razvoja področja informacijske varnosti. Če potegnemo rdečo nit predavanj, so vsi avtorji opozorili, da je na obravnavanem področju največji dejavnik tveganja prav človek. Tako je vabljen predavatelj, ki je obravnavalo problematiko in primere iz socialnega inženiringa kot varnostne grožnje, sekcijo zakrožilo s primeri in izčrpnimi napotki na kaj moramo biti posebno pozorni pri ustvarjanju novih rešitev.
- Razprava na okrogli mizi »**Ali je slovenski IKT sektor v krizi?**« je pokazala, da predstavljajo izpostavljeni problemi resno oviro za razvoj IT sektorja v Sloveniji in da je kriza močno prisotna, kar bo v bodoče oviralo razvoj in strukturne spremembe tako v gospodarstvu kot v javnem sektorju. Podani so bili predlogi in rešitve za pospešen razvoj IT sektorja, kot so pospešitev uvajanja novih tehnologij in pristopov zlasti pri avtomatizaciji poslovnih procesov, novih arhitektur, tehnologije semantičnega spleta, poslovne inteligence; novi poslovni modeli, kot so javno/zasebno partnerstvo in računalništvo v oblaku, bolj agresivno v izvoz, ustvarjanje novih podjetij – SRARTUPov ter izboljšanje upravljanja informatike v IT podjetjih in pri naročnikih. Predstavljene so bile tudi nove usmeritve v javnem sektorju, ki obetajo pozitivne spremembe pri razvoju informatike in s tem tudi strukturne spremembe v tem sektorju.
- Na okrogli mizi »**Ekonomska kriza in zdravstveni sistem: priložnosti za IKT**« je pogovor tekkel o tem, kako z informatiko odpraviti ovire, ki preprečujejo večjo storilnost zdravstvenega sistema - v luči sedanjega finančnega stanja. Udeleženci so se strinjali, da je uvajanje sodobnih poslovnih modelov zdravstvene oskrbe ključno, vendar hkrati v majhnem sistemu zahtevno - srečujemo se z inercijo na področju financiranja in prehajanja inovacij v prakso. Informatika naj pomaga zdravstveni stroki, da bo sama pri sebi prepoznala in zagovarjala prednosti novih rešitev - to lahko dosežemo s primeri dobrih praks, kot je na primer prenova informacijskega sistema Pediatrične Klinike v Ljubljani. Dodatno lahko izboljšave spodbujajo in zahtevajo opolnomočeni pacienti, če imajo dostop do informacij o tem, kakšno oskrbo lahko pričakujejo in kakšno kakovost obravnave ponuja posamezni izvajalec. Še bolj intenzivno je treba premoščati zev med informatiko in zdravstveno stroko. Predvsem medicinska stroka ima po izkušnjah panelistov in občinstva še vedno preveč strahu pred orodji za podporo kliničnemu delu. Ta orodja bi lahko bolj videli kot 'kopilota', ki bi zmanjševal klinična tveganja - kot se je izrazil udeleženec iz

občinstva - in ne kot nekaj, kar jih nadomešča. V slovenskem zdravstvu imamo še mnogo rezerv - na področju financiranja izvajalcev, managementa organizacij, motiviranja zaposlenih z nagrajevanjem storilnosti in kakovosti. Primere dobrih praks, kjer se v javnem sektorju dopušča nadzorovana zasebna iniciativa ob preseganju predvidenih delovnih norm, imamo in se lahko na njih učimo. Za zaključek pa še misel doc. dr. Došenović Bonča po zaključku okrogle mize: ni dvoma, da bo imel posamezni zdravnik zaradi demografskih sprememb in racionalizacije čez 10 let bistveno več pacientov kot sedaj. Uspel bo lahko samo z ustrežno informacijsko podporo.

Utrinek s predavanj.
(foto: Janez Strah)

Konferenca DSI 2012 je bila uspešno zaključena. Zahvaljujemo se vsem udeležencem za obisk konference, avtorjem za bogastvo ter raznolikost vsebin, programskemu svetu, programskemu in organizacijskemu odboru za oblikovanje in izvedbo programa ter pokroviteljem, ki so nam pomagali uspešno izpeljati že 19. konferenco Dnevi slovenske informatike.

Več informacij in utrinkov s konference najdete na spletni strani <http://www.dsi2012.si/>

Slovensko društvo INFORMATIKA